

551 82 Jönköping

Växtregelenheten
Anne-Charlott Franzén

BESLUT

Datum
2026-02-18

Diarienummer
4.7.17-21731/2023

Användning och utsläppande på marknaden av icke-ekologiskt växtförökningsmaterial år 2024

Jordbruksverkets beslut

Jordbruksverket beslutar att generellt undantag ska gälla för år 2024 från kravet på att aktörer som producerar växtförökningsmaterial och släpper ut sådant material på marknaden för användning i ekologisk produktion ska använda ekologiskt modernmaterial i följande fall

- en aktör producerar växtförökningsmaterial och släpper ut 50 procent eller mindre av sådant material på marknaden och har ansökt om och fått ett godkänt beslut om individuellt undantag för användning av det icke-ekologiska modernmaterialet enligt 2 kap. 8 § i Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 2021:47) om ekologisk produktion. Detta gäller arter och grödor i grödgrupper med individuellt undantag enligt Jordbruksverkets beslut om ekologiskt växtförökningsmaterial 2024 (dnr. 4.7.17-21320/2023)
- en aktör producerar växtförökningsmaterial och släpper ut sådant material på marknaden och ett generellt undantag gäller för det icke-ekologiska modernmaterialet enligt 2 kap. 11 § i samma föreskrift. Detta gäller arter och grödor i grödgrupper med generellt undantag enligt Jordbruksverkets beslut om ekologiskt växtförökningsmaterial 2023 (dnr. 4.7.17-21320/2023).

Undantaget gäller under förutsättning att modernmaterialet, det vill säga att moderplantor eller andra växter avsedda för produktion av växtförökningsmaterial som är ekologiskt eller under omställning, inte är tillgängliga i tillräcklig mängd eller av tillräckligt hög kvalitet.

Beslutet gäller från den 1 januari 2024 fram till den 31 december 2024.

Beskrivning av ärendet

Fram till och med den 20 oktober 2023 har företag som saluför ekologiskt växtförökningsmaterial till yrkesodlare i Sverige registrerat tillgängligt växtförökningsmaterial av arter avsedda för sådd, sättning och plantering på våren i OXS. Företagen har även registrerat visst växtförökningsmaterial för höstsäsongen. Sådant växtförökningsmaterial används i detta fall som modernmaterial för produktion av växtförökningsmaterial.

I Jordbruksverkets referensgrupper för utveckling av ekologiskt växtförökningsmaterial har vi bedömt tillgången på växtförökningsmaterial inför vårsäsongen samt tagit fram grödgrupper för 2024. I samråd med referensgrupperna har ytterligare sorter fått registreras till och med den 20 november 2023. I referensgrupperna ingår utsädesföretag, representanter för odlare och branschorganisationer.

Motivering

Jordbruksverket får med stöd av punkt 1.8.6 f) bilaga II del i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/848 om ekologisk produktion och märkning av ekologiska produkter¹ årligen fatta beslut om generellt undantag från kravet att aktörer ska använda ekologiskt växtförökningsmaterial om moderplantor eller andra växter avsedda för produktion av växtförökningsmaterial inte är tillgängliga i tillräcklig mängd eller av tillräckligt hög kvalitet. Vi får också godkänna att aktörer får släppa ut sådant material på marknaden för användning i ekologisk produktion.

Villkoret om att växtförökningsmaterial inte är tillgängligt i tillräcklig mängd eller av tillräckligt hög kvalitet uppfylls genom att en aktör har ansökt och fått ett godkänt beslut om individuellt undantag för det icke-ekologiska växtförökningsmaterialet enligt 2 kap. 8 § i Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 2021:47) om ekologisk produktion, eller att generellt undantag gäller enligt 2 kap. 11 § i samma föreskrift.

Regler

Enligt artikel 3 punkt 17 till förordning (EU) 2018/848 definieras växtförökningsmaterial som ”Växter och alla delar av växter i samtliga utvecklingsstadier, inklusive utsäde, som kan och är avsedda att producera hela växter.”

Enligt bilaga II del I punkt 1.8.6 f) till samma förordning får de behöriga myndigheterna i medlemsstaterna årligen bevilja ett allmänt godkännande för användning av en viss art, underart eller sort av icke-ekologiskt växtförökningsmaterial och offentliggöra förteckningen över arter, underarter eller sorter och årligen uppdatera den.

Av 2 kap. 8 § Jordbruksverkets föreskrifter (SJVFS 2021:47) om ekologisk produktion framgår att kategorin Individuellt undantag innebär att växtförökningsmaterial enligt 2 § inte är tillgängligt i tillräcklig mängd eller av tillräckligt hög kvalitet för att tillgodose odlarens behov. Efter godkännande får odlaren använda icke-ekologiskt växtförökningsmaterial. Detta och villkoren för godkännandet framgår av bilaga II del I punkterna 1.8.5.1, 1.8.5.3-1.8.5.5, 1.8.5.8 och 1.8.6 till förordning (EU) 2018/848.

Av 2 kap. 11 § i samma föreskrifter framgår att kategorin Generellt undantag gäller grödgrupper i OXS för vilka Jordbruksverket årligen har beslutat om generellt undantag för användning enligt bilaga II del I punkt 1.8.5.7 samt för användning och för att släppa ut sådant material på marknaden enligt punkt 1.8.6 till förordning (EU) 2018/848.

Undantag enligt 2 kap. 8 och 11 §§ gäller dock inte för användning av icke-ekologiskt vegetativt förökningsmaterial för

1. växter med kortare kulturtid än ett år som förökas vegetativt genom sticklingar om sticklingarna odlats ekologiskt kortare tid än en växtsäsong när det gäller frilandsodling eller för växthusodling kortare tid än växtens kulturtid,
2. växter med längre kulturtid än ett år om skörden säljs som ekologisk samma kalenderår som växten planteras,
3. odling av snittblommor från blomsterlökar, eller
4. från den 1 januari 2026, odling av snittblommor från knölar, rhizomer, rotskott, avläggare, bulber eller jordstammar.

¹ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/848 om ekologisk produktion och märkning av ekologiska produkter och om upphävande av rådets förordning (EG) nr 834/2007.

Övriga upplysningar

Aktörer ska märka det växtförökningsmaterial som enligt beslutet får släppas ut på marknaden som ekologiskt.

I detta ärende har enhetschefen Carin Bunnvik beslutat. Anne-Charlott Franzén har varit föredragande.

Carin Bunnvik

Anne-Charlott Franzén

Beslutet har signerats digitalt och saknar därför namnunderskrift